

Громадська організація “Міжнародна асоціація науковців”

**Державна установа
“Інститут економіки та прогнозування НАН України”**

Національний університет харчових технологій

**Національний університет
“Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”**

**Громадська організація
“Європейська Асоціація Економістів”**

Лодський університет (Польща)

**Національний технологічний інститут
Мотилала Неру Аллахабад (Індія)**

Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)

Університет менеджменту безпеки в Кошицях (Словаччина)

Інститут банківської справи (Польща)

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародна
науково-практична конференція
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: РЕАЛІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ”**

07 грудня 2023 року, м. Київ

2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Економічна теорія та історія економічної думки	9
Ребезюк Олександр Михайлович, Гораль Ліліана Тарасівна. ДЕКАРБОНІЗАЦІЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКОСИСТЕМ ЯК ЧАСТИНА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ НАФТОГАЗОВИХ КОМПАНІЙ.....	10
СЕКЦІЯ 2. Економіка та управління національним господарством.....	14
Петренко Віталій Олександрович, Тубольцев Леонід Григорович. ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ КОМПЛАЄНС ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТАЛУРГІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА	15
Ципліцька Олена Олександрівна. НАУКОВИЙ ТА КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ЛІТІЄВОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ.....	17
Пальчук Олена Ігорівна. ОСВІТА ЯК ОДИН З НАЙВАЖЛИВІШИХ ФАКТОРІВ ПІСЛЯВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	19
Кушніренко Оксана Миколаївна. СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІТІЄВОЇ ГАЛУЗІ ДЛЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА УКРАЇНИ.....	21
Биконя Олександр Сергійович. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ІКТ	23
Венгер Лілія Анатоліївна. ОСОБЛИВОСТІ УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ СТЕЙКХОЛДЕРІВ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ.....	25
Жовнір Наталія Миколаївна. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РИНКУ ПРАЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	27
Юхимець Роман Сергійович. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГАЗОВОГО РИНКУ В УМОВАХ АКТУАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	29
Гахович Наталія Георгіївна. РОЗВИТОК ЛІТІЄВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЗЕЛЕНОГО МАЙБУТНЬОГО.....	31
Перебудова Тетяна Вячеславівна. СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ РИЗИКИ ПЛАТФОРМНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ.....	33

УДК 331.2

Жовнір Наталія Миколаївна

к.е.н., доцент,

Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”,
м. Полтава

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ РИНКУ ПРАЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ринок праці відіграє важливе значення у сучасній змішаній національній економіці. Він формує попит і пропозицію робочої сили, визначає формування пенсійного фонду, за рахунок єдиного соціального внеску, крім того визначає рівень і якість життя населення за регіонами. Але на жаль війна внесла свої негативні корективи у взаємодію попиту і пропозиції національного ринку праці і втрату регіональних ринків праці.

Війна, яка триває майже 2 роки, привела до фізичних руйнувань економічної та цивільної інфраструктури, втрачений контроль та відбувається згорання виробництва на тимчасово окупованих територіях та територіях де відбуваються активні бойові дії, порушилися логістичні і виробничі зв'язки.

Дослідження групи “Рейтинг” засвідчують, що 62 % опитаних українців зазнали матеріальних втрат у результаті військових дій. Одним із найвідчутніших наслідків військової агресії є втрата близьких та рідних, еміграція працездатного населення, різке погіршення демографічної ситуації та падіння номінальних доходів населення. Безперечно, що найбільших втрат зазнали мешканці Східних та Південних регіонів. Досягнення високого рівня зайнятості – одна з основних цілей макроекономічної політики держави. Економічна система, яка створює додаткову кількість робочих місць, ставить завдання збільшити кількість суспільного продукту і тим самим більшою мірою задовольнити матеріальні потреби суспільства.

Наявність структурної диспропорції між попитом на робочу силу і її пропозицією по професіях є чинником, який обмежує можливості працевлаштування безробітних і задоволення потреб працедавців в працівниках. Найбільша потреба підприємств за підсумками 2022 р. була в кваліфікованих робітниках з інструментом (17,3 % від загальної кількості вільних робочих місць на кінець грудня 2022 р.), працівниках найпростіших професій у сфері торгівлі, послуг, промисловості, будівництва і транспорту (15,3 %) і робітників з обслуговування, експлуатації і контролю за роботою технологічного устаткування, складання устаткування і машин (11,6 %). Порівняно з даними на кінець грудня 2022 р., удвічі скоротилася потреба в робітниках, які обслуговують машини (на 55,4 %), в робітниках металургійних і машинобудівних професій (на 51,4 %), в технічних фахівцях у галузі прикладних наук і техніки (на 48,1 %), в кваліфікованих робітниках з видобутку корисних копалин і на будівництві (на 45,8 %) [3].

Різноманіття типів безробіття, що існує сьогодні в Україні, робить завдання його скорочення надзвичайно складним через бойові дії, наявність внутрішньої та зовнішньої міграції. Скороченню структурного безробіття понад усе сприятимуть програми професійного перенавчання і перекваліфікації. Такого роду програми повинні привести до того, аби робоча сила щонайкраще відповідала наявним робочим місцям. Це завдання досягається програмою професійної підготовки, інформацією про робочі місця. Програми професійної підготовки забезпечують як підготовку на робочих місцях, так і в спеціальних учбових закладах для безробітних, молоді, а також для робочих старших віків, чия професія виявилася застарілою.

Найважче боротися з циклічним безробіттям, для вирішення такого завдання найбільш ефективними є наступні заходи:

1) створення умов для зростання попиту на товари. Оскільки попит на ринку праці – похідний і залежить від ситуації на ринках товарів і послуг, то зайнятість зростатиме, а безробіття впаде в тому випадку, якщо товарні ринки пред'являть більший попит і для його задоволення треба буде найняти додаткових працівників;

2) створення умов для скорочення пропозиції праці. Чим менше людей претендують на робочі місця, тим легше знайти роботу, навіть при тому ж числі вільних робочих місць [1, С. 14]. Комплекс заходів щодо боротьби з безробіттям треба проводити відразу на трьох рівнях. На державному рівні необхідне впровадження наступних заходів: підтримка середнього і малого бізнесу шляхом видачі прямих позик, ослаблення податкового тиску, доступу до кредитних ресурсів; створення системи соціального партнерства, механізму трибічних угод (працедавці – профспілки – держава), з працедавців не слід стягувати податки, витрачені на перекваліфікацію, отримання додаткової освіти та удосконалення трудових навичок.

Список використаних джерел

1. Чернявська О. В. Ринок праці. Навчальний посібник. ЦУЛ. Київ 2019. 522с.
2. Пігуль В. В. Стан сучасного ринку праці в Україні. *Економічний вісник*. 2020. №3. С.175-189.
3. Ринок праці в умовах війни: тенденції та перспективи. Національний інститут стратегічних досліджень. *Статистичні дані по сучасному ринку праці*. 25.10.2022